

Корженівська Т. В., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Зеленова М. О., асистент

АНАЛІЗ ОКРЕМИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ІНІЦІАТИВ ЩОДО ЗАХИСТУ АВТОРСЬКОГО ПРАВА ТА СУМІЖНИХ ПРАВ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Фундаментальні зміни в кінці ХХ – на початку ХХІ ст. в економіці, політиці, соціальній структурі суспільства та науково-технічний прогрес призвели до переосмислення місця та ролі авторського права як у окремих країнах, так і у цілому світі. У сучасну епоху, яку називають «інформаційним суспільством», збільшується кількість проблем, пов'язаних із труднощами застосування законодавства про авторські права до нових способів передачі і відтворення інформації.

Широке використання Інтернету породжує не лише нові можливості, а й низку проблем щодо ефективного захисту та охорони прав інтелектуальної власності.

Перенесення зростаючої кількості літературних творів, фільмів, комп'ютерних програм у цифрове середовище породжує реальну загрозу зміни та фальсифікації цих творів, створення дешевих і високоякісних копій, їх широкого розповсюдження з порушенням авторських прав. Існує також реальна загроза підробки знаків для товарів і послуг, поширення комп'ютерного піратства тощо.

Україна ніколи системно не вела боротьбу з піратством. Все, що робилося – це вибіркові речі. Але в останні кілька років ситуація суттєво погіршилася, і рівень піратства залишається надзвичайно високим.

Передбачені Законом України «Про авторське право і суміжні права» [2] норми, які встановлюють способи захисту немайнових і майнових прав суб'єктів авторського права і суміжних прав, потребують удосконалення шляхом внесення відповідних змін, з урахуванням особливостей використання об'єктів авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет.

З метою забезпечення ефективного захисту авторського права і суміжних прав при порушеннях у мережі Інтернет, забезпечення можливості притягнення до відповідальності різних категорій суб'єктів, від яких залежить створення умов для правомірного використання об'єктів авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет на розгляд до Верховної Ради України було подано проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет» (реєстр. № 3353) (далі – проект

Закону) [3].

Представники громадськості дійшли висновку, що законопроект «Про захист авторських та суміжних прав в мережі Інтернет» не відповідає правовим умовам сьогодення і не охоплює всього спектру проблем, які виникають з порушеннями в Інтернеті. Серед них:

— правова невизначеність багатьох ключових понять (наприклад, відсутнє законодавче визначення поняття твору та понять, що стосуються глобальної мережі Інтернет);

— відсутність контролю щодо збору, розподілу та виплати авторської винагороди з боку державних органів, своєчасних змін до законодавства призвели до негативних наслідків стосовно збору, розподілу та виплати авторської винагороди;

— відсутність дієвих механізмів захисту авторського права, зокрема належного рівня відповідальності;

— суперечливість законодавчих актів в сфері авторського права тощо.

Тому було прийнято рішення створити ініціативну групу для опрацювання даного законопроекту, метою якого стане налагодження рівноправної відкритої співпраці всіх представників легального бізнесу [1].

На нашу думку, інститут авторського права не може позитивно функціонувати без належного правового регулювання та відповідальності за порушення цих прав. Від того, як буде захищене цивільно-правовими, адміністративними і кримінально-правовими засобами авторське право в Україні, певною мірою можна говорити про дотримання в нашій державі конституційних прав громадян у сфері інтелектуальної власності та їх правовий захист, а також виконання міжнародних зобов'язань України перед світовою спільнотою. Тому цей законопроект може стати новим подихом у сфері авторського права, хоча і має певні недоліки.

Інтернет-піратство є складним соціальним, психологічним й економічним явищем. Примітивні правові механізми його подолання свідомо збиткові, ідуть на користь комусь із учасників ринку і не відображають усіх потреб суспільства, різноманітних і мінливих. Українська влада прагне боротися з інтернет-піратством різними правовими засобами. Утім, ряд методів, за допомогою яких вона це робить, викликають багато запитань у суспільства.

Необхідність захисту авторських прав у мережі Інтернет є актуальною проблемою сьогодення і розв'язанням цієї проблеми може стати лише тісна співпраця власників авторських прав, державних органів та Інтернет-користувачів, а також використання досвіду зарубіжних країн. Адже лише впорядковане законодавче регулювання, відповідальне ставлення автора до розповсюдження своїх творів та свідоме ставлення користувачів до авторських прав інших осіб можуть звести нанівець усі спроби порушення авторських прав у мережі Інтернет.

Література

1. Грицина А. Внесення змін до деяких законодавчих актів щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ilaw.net.ua/vnesennya-zmin-do-deyakyh-zakonodavchyh-aktiv-schodo-zahystu-avtorsko-ho-prava-i-sumizhnyh-prav-u-merezhi-internet/#more-770>.

2. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/3792-12>.

3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет (реєстр. № 3353): Проект Закону України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=56869.

4. Шишка Р. Б. Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект / Р. Б. Шишка. – Х.: Еспада, 2002. – 368 с.

УДК 347.4 (477) (243.2)

Кравченко Д. М., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Білоусов В. М., старший викладач

ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ ДОГОВОРУ ДАРУВАННЯ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ

У системі договорів про передачу майна у власність одне з особливих місць посідає договір дарування. Дарування є одним з найстаріших інститутів цивільного права. Він своїми витокami сягає Давньоримських часів, де він розглядався як підстава виникнення права власності. В подальшому інститут договору дарування зазнав не значних змін. На даний момент у Цивільному кодексі, договорі дарування, присвячена 55 глава, яка містить 14 статей.

Взагалі під договором дарування, за ч. 1 ст. 717 ЦК України, слід розуміти договір, за яким одна сторона (дарувальник) передає або зобов'язується передати в майбутньому другій стороні (обдаровуваному) безоплатно майно (дарунок) у власність. Тобто, можна твердо стверджувати, що безоплатність є обов'язковим і одним з найважливіших елементів концепції дарування [1].

Як вже зазначалося, договір дарування є безоплатним, тому дарувальник не вправі вимагати від обдаровуваної особи зустрічних дій майнового або немайнового характеру. Договір дарування, укладений з порушенням вимог закону про безоплатність передання іншій стороні майна у власність, є нікчемним. Але згідно зі ст. 725 ЦК може бути